

LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Dr. Yunus KAYMAZ

1. GİRİŞ

Tedarik zinciri, lojistik, taşımacılık gibi kavramları en basit şekilde “*hareket etme*” temelinde değerlendirebilmekle beraber, geçmişten günümüze kadar yaşanan süreçler ile bu kavramların ne kadar farklılaştığını ve derinleştiğini görebiliriz. Özellikle son dönemde yaşanan küresel salgın nedeniyle tedarik zinciri ve lojistik kavramları, kesintisiz bir ürün akışının sağlanması için hayati önem taşıyan bir yapıya bürünmüşlerdir. Tedarik zinciri ve lojistik kavramlarının temellerinin anlatılacağı bu bölümde, ilgili kavramların tanımları ile beraber tarihsel bağlamda gelişimleri de ele alınmıştır. Ayrıca bahsi geçen kavramların güncel bir kapsamda değerlendirilmesinin de yapılacağı bu bölümde, mevcut paradigma yapılarının ne şekilde değişime uğradığının üzerinde de durulmuştur.

2. LOJİSTİK VE TEDARİK ZİNCİRİ TANIMLARI

Bir ürünün bir yerden başka bir yere taşınması faaliyeti günümüz rekabet ortamının bir zorunluluğu değil aynı zamanda tarihsel bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. İnsanların ilk çağlardan itibaren nesnelere kendileri ile beraber taşınması ve bir yerde sonradan kullanmak için depolaması gibi faaliyetler, günümüzde işletmelerin son derece önem atfettiği taşımacılık, lojistik gibi konuların temelini oluşturmaktadır. Günlük hayatımızda ise lojistiğin önemi ve etkisi çok yakından hissedilmektedir. Birleşik Krallık'ta tüketilen ürünlerin %95'i, sebzelerin ise %50'si ada dışındaki ülkelerden ithal edildiği bir durumda özellikle kara bağlantısı olmayan ada ülkeleri ve kıta ülkeleri açısından bakıldığında lojistiğin önemi daha çok anlaşılmaktadır. 1 Günlük olarak kullandığımız en basit üründen en karmaşık ürüne kadar, ürünlerin bir noktadan bir noktaya taşındığını görmekteyiz.

Makro bir perspektiften bakıldığında lojistik süreçlerin aslında hayatın her alanında karşılaşılan aktiviteler toplamı olduğu ortaya çıkmaktadır. En basit örnek olarak her gün iş çıkışı uğradığımız manavı ele alalım. Manavın doğrudan

¹ Acar ve Çakmak, 2017, s.1.

Boru Hattı Taşımacılığı

Bu taşımacılık modu diğer modlardan taşıdığı ürünler nedeniyle farklılaşmaktadır. Petrol ve likit petrol gazlarının taşınmasında kullanılmakta, diğer taşıma modlarına göre doğası itibari ile petrol ve türevi ürünlerin taşınması için elverişlidir. Hava koşullarından etkilenmemesi, düşük işletme maliyeti, dayanıklılık ve süreklilik özellikleri sebebi ile tercih edilmektedir. Her ne kadar başlangıç maliyetleri yüksek olsa da, taşıma maliyetlerine bakıldığından birim maliyetler bakımından avantajlı konumdadır. Risk bakımından ise, sabotaj ve hırsızlık gibi durumlarla karşılaşılsa da, günümüzde teknolojik altyapıların etkili kullanılarak güvenlik önlemleri ile bu durumlar aşılabilmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar, A. Z., ve akmak E. (2017). Depolama ve Depo Yönetimi, Nobel Yayınevi, Ankara APICS Dictionary, 13th Edition.
- Ballou, R. H. (2006). The evolution and future of logistics and supply chain management. *Production*, 16(3), 375-386.
- Bowersox, D.J., Closs, D.J. & Cooper M. B. (2002). *Supply chain logistics management*. The McGraw-Hill Companies.
- Chopra S., & Meindl P., (2007). *Supply chain management: Strategy, planning, and operation*. Pearson.
- Christopher, M. (2011). *Logistics & supply chain management*. UK: Pearson.
- Encyclopedia Britannica, <https://www.britannica.com/topic/logistics-business>
- Frazelle E., (2002) *Supply chain strategy: The logistics of supply chain management*. USA: McGraw Hill.
- Heskett, J. L., Glaskowsky, N. A. & Ivie, R. M. (1973). *Business logistics*, Ronald Press Company.

- Lambert, D. M., Stock, J. R., ve Ellram, L. M. (1998). *Fundamentals of Logistics Management*. McGraw-Hill/Irwin.
- La Londe, B. J., Grabner, J. R., & Robeson, J. F. (1976). Integrated distribution systems: a management perspective. In Van Buijtenen, P., Christopher, M., & Wills, G. (Eds.) *Business Logistics*. Springer Science & Business Media.
- Lambert, D. M., Stock, J. R., & Ellram, L. M. (1998). *Fundamentals of logistics management*. McGraw-Hill/Irwin.
- Russell, S. H. (2000). Growing world of logistics. *Air Force Journal of Logistics*, 24(4), 12.
- Rushton, A., Croucher, P. & Baker, P. (2006). *The handbook of logistics and distribution management: Understanding the supply chain*. Kogan Page Publishers.
- The Council of Supply Chain Management Professionals, <https://cscmp.org/Waters>, C. D. J. (2003). *Logistics: an introduction to supply chain management*. Palgrave Macmillan.
- TCDD, <http://www.tcddtasimacilik.gov.tr/sayfa/yurtdisi-yuk-tasimaciligi/>